

Nåd vare med er och frid från Gud, vår Far, och Herren Jesus Kristus!

Text: Joh 21:1–14:

1 Sedan visade sig Jesus en gång till för lärjungarna. Det var vid Tiberiassjön, och det gick till så här: 2 Simon Petrus och Tomas som kallades Tvillingen, Natanael från Kana i Galileen, Sebedeus söner och två andra av hans lärjungar var tillsammans. 3 Simon Petrus sade till dem: "Jag går ut och fiskar." De andra sade: "Vi följer med dig." De gick ut och steg i båten, men den natten fick de ingenting.

4 Tidigt på morgonen stod Jesus på stranden, men lärjungarna förstod inte att det var han. 5 Jesus sade till dem: "Mina barn, har ni inget att äta?" De svarade: "Nej." 6 Han sade: "Kasta ut nätet på höger sida om båten, så ska ni få." De kastade ut nätet, och nu orkade de inte dra upp det för all fisken.

7 Lärjungen som Jesus älskade sade då till Petrus: "Det är Herren." När Simon Petrus hörde att det var Herren drog han ytterplagget om sig, för han var inte klädd, och kastade sig i sjön. 8 De andra lärjungarna kom efter i båten med fisknätet på släp. De var inte långt från land, omkring hundra meter.

9 När de kom i land fick de se en koleld och fisk som låg på den och bröd. 10 Jesus sade till dem: "Bär hit av fisken som ni fick nyss." 11 Simon Petrus steg i båten och drog upp nätet på land. Det var fullt av stora fiskar, 153 stycken, och fast de var så många gick nätet inte sönder. 12 Jesus sade till dem: "Kom och ät." Ingen av lärjungarna vågade fråga honom vem han var. De förstod att det var Herren. 13 Jesus gick fram och tog brödet och gav dem, och likaså fisken. 14 Detta var den tredje gången som Jesus visade sig för lärjungarna efter att han hade uppstått från de döda.

Bön: Gud, låt ditt ord oss lysa så att vi i mörker ej må gå, men genom denna jämmerdal får vandra till din himmels sal. Amen.

Joh 21 är ett slags efterskrift till Johannesevangeliet. Kapitel 20 avslutas med berättelsen om hur Jesus visade sig för lärjungarna efter

sin uppståndelse, först på påskdagens kväll och sedan en vecka senare när Tomas var med. Efter det kommer en sammanfattning (20:30f):

Många andra tecken som inte är nerskrivna i denna bok gjorde Jesus inför sina lärjungar. Men dessa har blivit nerskrivna för att ni ska tro att Jesus är Messias, Guds Son, och för att ni genom tron ska ha liv i hans namn.

Visst är det här en fin sammanfattning av allt det Jesus gjorde. Det som Johannes berättar vill visa hur Ordet syftar till att föda tro på Jesus som Messias, Guds Son. Det är ingalunda så att de under som beskrivs skulle vara hinder för oss att tro på Jesus. Så har man ju framställt det ibland, och tänkt att det blir lättare att tro på Jesus om man skalar bort underverken. Man tänker att dagens upplysta människor behöver ha något som förnuftet kan fatta, men inte sådant som känns som sagor. Men detta Ord är inget hinder, utan det är ett vittnesbörd om hur stark Gud är, hur han kan göra vad han vill, hur Jesus som Sann Gud kan göra vad han vill, också allt det underbara som Johannes har fått berätta om. Också dagens berättelse är ett exempel på Jesu makalösa kraft att göra under.

Nu finns det sådana som menar att det sista kapitlet i Johannesevangeliet inte är skrivet av aposteln Johannes. Några tänker att det är skrivet av någon av hans lärjungar som lagt in det efter Johannes text. Men vi har inga skäl att betvivla att det inte skulle vara Johannes själv som skrivit det, som just en efterskrift. Och kapitlet avslutas också med en försäkran att det är den lärjunge som kallas "lärjungen som Jesus älskade" som skrev det.

Johannes framställer Jesu underverk som tecken. De är något mer än mirakler. I varje tecken ingår en särskild undervisning. Så finns också i berättelsen om det underbara fiskafånget en fördjupande undervisning.

Johannes skriver att det här var tredje gången som Jesus visade sig för lärjungarna efter sin uppståndelse. Vi var inne på det här uttrycks sättet i predikan på annandagen och sa att det hellre borde stå "detta var en tredje gång". Johannes har särskilt uppmärksammat tre vik-

tiga tillfällen när Jesus visade sig för sina lärjungar. Första gången var på påskdagens kväll, när Tomas inte var med. Andra gången var en vecka senare när Tomas inbjöds att röra vid hans sår. Och nu är det redan tredje gången, någon gång längre framåt och nu vid Gennesarets sjö. Sammanlagt sju av lärjungarna är med, först de tre ledarna Petrus, Jakob och Johannes. Här är också Tomas med, och så Natanael, som troligen är den samme som också kallas Bartolomeus. Två av lärjungarna nämns inte vid namn.

Parallell till Petrus kallelse

Berättelsen påminner starkt om händelsen i Lukas 5, där Petrus kallas till lärjunge. Också där har man varit ute och fiskat i Tiberias sjö, alltså den sjö som också kallas Galileiska sjön eller Gennesaret. Kanske var det precis samma plats. Tiberias var en romersk stad som hade grundats bara ett tiotal år före de här händelserna och namnet Tiberias sjö blev inte vanligt förrän långt senare.

Också den gången var Johannes och hans bror Jakob med. Också då blev man helt utan fångst fast man fiskade hela natten. Och också då fick man en överväldigande fångst. Det skedde efter att Jesus hade befallt dem att lägga ut på djupet sedan det redan hade blivit ljus dag.

I Lukas berättelse blir Petrus så överväldigad av Jesu makt att han faller ner och ber Jesus gå bort. Han känner sin synd i kontrasten mot Jesu makt och ära. Men Jesus kallar honom att fiska människor. Nu, den andra gången, stadfäster Jesus sin kallelse mot bakgrunden av Petrus stora skam: att han hade förnekat sin Herre. För Petrus måste det ha varit en hård törn: Jesus hade kallat honom att följa honom. Han hade svikit. Nu upprepar han sin kallelse.

I båda berättelserna säger Jesus att de ska lägga ut till höger om båten. Höger sida är ett begrepp som vi känner igen från Kristi himmelfärd, när Jesus sätter sig på Guds högra sida. Det står för utövning av makt, Guds verkställande makt. Guds tjänare ska inte ifrågasätta utan lyda när chefen ger order. Vi ska inte heller planera och fundera på sådant som

Gud har gett oss order om. Säger han höger sida, så är det vad som gäller.

Johannes berättar att det var han som först kände igen Herren genom morgondiset, då när deras fångst visade sig vara så stor att de inte orkade dra upp näten. De hade inte känt igen honom när han frågade dem om de har något att äta, inte ens fast han använde det förtroliga tilltalet "mina barn". De hade inte ifrågasatt hans order att kasta ut på höger sida om båten, och inget antyder att de skulle ha känt igen honom då.

Men nu går det upp för Petrus vad det handlar om, när kamraten säger: "Det är Herren." Det är ju samma under som förra gången. Han kan inte hejda sig, han måste till honom. Men nu har vi här en lite underlig detalj: När Petrus ska kasta sig i sjön och simma de 100 metrarna till stranden tar han på sig ytterplagget. Det är ett ovanligt ord som inte finns annanstans i NT, och det kan handla om en fiskarrocks av något slag. Man satt i underkläderna i båten, men man skulle inte presentera sig för andra om man inte var anständigt klädd.

I Lukas berättelse står det att näten höll på att gå sönder. Den risken finns i syndens värld, att det som vi bygger upp kan gå upp i limningarna. Skörden var för stor för karlarna att hantera. Den mängd som Gud ger som skörd är omåttlig jämfört med det som vi i vår kloshet försöker samla in – två båtar blev överfulla. Här finns en detalj hos Johannes som överraskar: man räknar fiskarna: 153 stycken.

Det finns en uppgift från urkyrkans tid, att antalet då kända fiskarter var just 153. Att fundera över vad talet kan betyda leder lätt till onödiga spekulationer. Men en sak vet vi: antalet fiskar som ska dras hem i noten på den yttersta dagen är exakt det antal som Gud har bestämt. Ingen enda ska utebli. Att Johannes skriver att nätet inte gick sönder, trots den enorma tyngden, visar också att Gud skyddar de sina och inte låter någon enda förgås som han har bestämt ska samlas in till honom.

Jesus bjuder till måltid

Nu finns det kvar en del detaljer som inte finns hos Lukas. Det första är att lärjungarna inte kände igen Jesus. Det kan ha berott på

gryningsljuset, men mera troligt är att det är en del av samma tendens som gällde alla lärjungar efter Jesu uppståndelse: ett vittnesbörd om hur tröga och blinda de var att komma ihåg vad Jesus hade sagt dem i förväg. Så var det med Maria, som inte kände Jesus fast hon såg rakt på honom. Så var det med Emmausvandrarna, som gick med honom ett par timmar men inte kände honom innan han bröt brödet vid deras måltid.

Johannes kände igen Jesus när undret skedde. Han kom då ihåg att han varit med om samma sak en gång tidigare. Han visste att ett sådant under bara kunde göras av deras Mästare.

Sedan har vi måltiden. Jesus hade gjort i ordning en grillplats. Där halstrade han nu fisk och gräddade bröd. De var tillsammans med honom medan han jobbade, men de vågade inte fråga honom vem han var. De förstod att det var Herren, men de var uppfyllda av förundran. Det var kanske något av samma förvirring som på förklaringsberget: en känsla av överklighet, något överjordiskt. De hade inte haft något att äta, men Jesus ordnade mat åt dem. Det var som när han mättade fem tusen män med fem bröd och två fiskar.

När Emmausvandrarna hade återvänt från sin bibelstudievandring med Jesus var de också omtöcknade och frågande. Hur är det möjligt? Han som just var död och begravnen, hur kan han vara här ibland oss? Är han verklig? Eller är han ett spöke, en gengångare? Den gången hade man fisk att erbjuda. Och han tog och åt. Då fick de se att han hade en verklig kropp. Han hade verkligen uppstått. Nu, här på stranden, äter han också med dem. Är det då så att han hade en kropp som var beroende av mat på samma sätt som tidigare?

Vi börjar lätt ställa frågor som vi inte ska ställa. Han hade nu en kropp som kunde gå genom stängda dörrar. Han hade en förhärligad kropp. Han kunde försvinna och dyka upp på olika ställen på en gång. Sånt begriper vi inte. Paulus förebrår sin läsare i 1 Kor 15:35,36,42:

Nu kanske någon frågar: Hur uppstår de döda? Vad har de för kropp när de kommer? Du oförståndige, det du sår får inte liv om det inte dör. ...

Det som blir sått förgängligt uppstår oförgängligt.

Du oförståndige, måste du faktiskt ha reda på allt? Förstår du inte att det som kommit efter uppståndelsen är helt annorlunda än under vårt jordeliv? Den kropp som Jesus uppstod med har inget behov av mat. Men ändå visar den samma kännetecken som den hade innan han dog: han hade sår på sina händer och sår i sin sida. Och när Jesus har behov att dela måltid med oss gör han det. Därför åt han med sina lärjungar, både i den stängda övre salen och vid Tiberias sjö.

Precis lika lite kan vi fatta hur Jesus kan ge oss sin kropp och sitt blod att äta och dricka i nattvarden. För förnuftet är det orimligt. Vi kan bara följa den danske psalmförfattaren Kingo, när han beskriver nattvarens hemlighet:

*Hur detta sker, jag icke vet,
det är hans egen hemlighet.
Den ej förstås med tankens makt.
Det är mig nog, vad Jesus sagt.*

Därför är vi på fel spår när vi försöker fundera ut hur det kunde ha gått till. Därför ska vi nöja oss med att Jesus har sagt: Detta är min kropp. Detta är mitt blod. Vi ska inte fundera hur det kan vara det.

Jesus vill lära oss i vår text att han försörjer lärjungarna inför deras uppdrag, och han försörjer också oss. Det börjar med att han överbevisar oss att han är mäktig att göra under. Han gör precis de under som han själv bestämmer. Han gjorde inga under när fariseerna kom och begärde tecken och under. Han gav inte bröd och skådespel åt folket, som de frågade efter. Han gjorde gott. Han botade sjuka. Han uppväckte döda. Allt det gjorde han för att hjälpa, inte för att briljera, eller för att visa sig mäktig inför folkmassorna. Tvärtom, han förbjöd dem som hade blivit botade att berätta vad de hade varit med om.

Jesus visade sig inte efter sin uppståndelse inför Pilatus, eller inför Kaifas eller Herodes, eller inför stora skaror människor i Jerusalem. Han visade sig för det lilla fåtal lärjungar som han hade kallat. Inför sina lärjungar visade han sin makt och sin omsorg genom att ge dem att äta. Han gav dem kraft, precis den

kraft de skulle behöva för att kunna gå ut i världen och predika evangelium.

Det är nämligen genom evangeliets predikan som de största undren sker. När ett litet barn döps ser vi knappt någonting alls, annat än möjligen skrik och gråt. Men evangeliet säger oss att det sker ett stort under, det största av alla: en människa blir fri från slaveriet under döden och djävulen och blir ett Guds barn. Det är omöjligt för en människa att börja tro. Men genom sitt ord skapar Gud tron där ingen förutsättning finns, precis som Jesaja säger om Jesus (Jes 53:2):

Som en späd planta sköt han upp inför honom, som ett rotskott ur torr jord.

I torr jord kan ingenting växa. Det måste alltid finnas lite vatten, det vet alla som i dessa tiden ställer till vårsådd och planteringar. Men Jesus sköt upp ur torr jord. Han är själv ett under. Och precis på samma sätt gror livet i en andligt död människa när Den Helige Ande kommer till henne genom Ordet och sakramenten. Och precis lika lite frågar han efter vår kraft när han har kallat oss till tjänst. Det är Han som ger kraften. Och vi behöver inte räkna fiskarna. Det är inte vår sak. Det är inte vår ära om det blir frukter av vår predikan.

Så får vi gå vidare i samma förundran som Jesu lärjungar och föra ut hans levande Ord till välsignelse för dagar som kommer. Vi får äta tillsammans med honom utan att fråga vem han är. Vi förstår att han är Herren.

Dessa har blivit nerskrivna för att ni ska tro att Jesus är Messias, Guds Son, och för att ni genom tron ska ha liv i hans namn.

Bön: Tack Jesus för att du visar oss din makt i ditt Ord och i dina sakrament! Hjälp oss att ta vara på det och äta av det till evig välsignelse!